

642**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ**

z dnia 30 czerwca 1999 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego.

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943 oraz z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 1999 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. Nr 14, poz. 129) w załączniku nr 2 „Podstawa programowa kształcenia

ogólnego dla szkół ponadpodstawowych” wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w części „Matematyka” wyrazy „Szkoła podstawowa kończąca się maturą” zastępuje się wyrazami „Szkoła ponadpodstawowa kończąca się maturą”;
- 2) część „Biologia” otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Edukacji Narodowej: *M. Handke*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 czerwca 1999 r. (poz. 642)

BIOLOGIA**Cele edukacyjne**

Celem nauczania biologii powinno być osiągnięcie przez ucznia:

- rozumienia zależności istniejących w środowisku przyrodniczym;
- świadomości zmienności świata ożywionego;
- świadomości znaczenia zachowania różnorodności biologicznej oraz motywacji do przestrzegania zasad jej ochrony;
- rozumienia jedności podstawowych procesów życiowych organizmów przy ich różnorodności;
- rozumienia zależności człowieka od środowiska i wpływu człowieka na środowisko;
- świadomości zagrożeń cywilizacyjnych;
- rozumienia podstaw działania własnego organizmu;
- rozumienia podstawowych zasad dziedziczenia;
- postawy odpowiedzialności za zdrowie swoje oraz innych ludzi;
- motywacji do przestrzegania ogólnych zasad higieny.

Zadania szkoły

1. Umożliwienie uczniom projektowania i prowadzenia obserwacji i doświadczeń biologicznych.
2. Umożliwienie uczniom poznania podstawowych procesów życiowych organizmów.

3. Rozwijanie odpowiedzialności ucznia za działania podejmowane w najbliższym środowisku.
4. Prowadzenie uczniów do zrozumienia podstaw funkcjonowania własnego organizmu.

Treści**1. Struktura organizmu:**

- komórki, ich budowa i pełnione funkcje;
- komórki bakteryjne, znaczenie bakterii w przyrodzie i życiu człowieka, choroby bakteryjne;
- wirusy bakterii roślin i zwierząt, choroby wirusowe człowieka;
- tkanki i organy, ich budowa i pełnione funkcje (na wybranych przykładach).

2. Fizjologia organizmów roślinnych i zwierzęcych:**1) odżywianie:**

- potrzeby pokarmowe i sposoby odżywiania się organizmów;
- układ pokarmowy i przebieg procesów trawiennych u człowieka;
- zasady racjonalnego odżywiania;

2) oddychanie i wymiana gazowa:

- oddychanie tlenowe i beztlenowe;
- wymiana gazowa u roślin i zwierząt,
- układ oddechowy człowieka i jego schorzenia;

3) transport substancji i płyny ustrojowe:

- transport substancji u roślin, płyny ustrojowe u zwierząt;

- funkcje homeostatyczne i obronne u człowieka pełnione przez krew;
- choroby układu krążenia;
- 4) wydalanie:
 - zbędne i szkodliwe produkty przemiany materii i sposoby ich usuwania przez rośliny i zwierzęta;
 - układ wydalniczy u człowieka i jego schorzenia;
- 5) rozmnażanie i rozwój organizmów:
 - rozmnażanie bezpłciowe i płciowe;
 - wzrost i rozwój roślin i zwierząt;
 - biologia rozmnażania się i rozwój człowieka;
- 6) regulacja i koordynacja procesów życiowych:
 - regulacja hormonalna u roślin;
 - regulacja hormonalna u człowieka i jej zaburzenia;
 - budowa, funkcje i higiena układu nerwowego oraz wybranych narządów zmysłów człowieka.
- 3. Elementy cytologii i genetyki:
 - ultrastruktura komórki, organelle, błony biologiczne, cytoszkielet;
 - budowa DNA, kod genetyczny, synteza białek;
 - mutacje, czynniki mutagenne;
 - choroby dziedziczne;
 - zasady inżynierii genetycznej, zastosowania biotechnologii.
- 4. Elementy ewolucjonizmu:
 - pojęcie gatunku;
 - mutacje i ich konsekwencje, dobór naturalny;
 - zasady klasyfikacji naturalnej, drzewa filogenetyczne roślin i zwierząt;
 - ewolucja naczelnych.
- 5. Ekologia i ochrona środowiska przyrodniczego:
 - populacja i parametry ją charakteryzujące;
 - ekosystem, główne typy ekosystemów Ziemi, struktura troficzna ekosystemu, przepływ energii i krążenie materii w ekosystemie, sukcesja ekologiczna;
- antropopresja, przyczyny i skutki zmniejszania różnorodności biologicznej;
- chemiczne zanieczyszczenie powietrza, wody, gleby, nadmierne odwadnianie i erozja gleb, eutrofizacja wód;
- zasoby odnawialne i nieodnawialne, racjonalna gospodarka zasobami;
- zasada zrównoważonego rozwoju.

Osiągnięcia

1. Formułowanie hipotez. Analizowanie i interpretowanie wyników obserwacji i doświadczeń wraz z oceną ich wiarygodności.
2. Gromadzenie, integrowanie, opracowywanie wiedzy z różnych dziedzin niezbędnej do wyjaśnienia procesów życiowych.
3. Interpretowanie zależności między budową i funkcją układów i narządów w organizmach; postrzeganie funkcjonowania organizmu jako integralnej całości.
4. Interpretowanie zależności między środowiskiem życia organizmu a jego budową i funkcjonowaniem.
5. Analizowanie struktury i funkcjonowania wybranych ekosystemów.
6. Ocenianie zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym w wyniku oddziaływania człowieka i ich wpływu na jakość życia oraz umiejętność odnajdywania środków zaradczych.
7. Analizowanie przyczyn zakłóceń stanu zdrowia człowieka, przewidywanie skutków własnych decyzji w tym zakresie; prowadzenie zdrowego trybu życia.
8. Formułowanie zasad zrównoważonego rozwoju i analiza własnych decyzji i zachowań w tym zakresie.

643

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 9 lipca 1999 r.

w sprawie stawek oraz szczegółowych zasad, trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych do podręczników szkolnych i akademickich.

Na podstawie art. 72 ust. 4 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 oraz z 1999 r. Nr 38, poz. 360 i Nr 49, poz. 485) zarządza się, co następuje:

§ 1. Dotacje przedmiotowe mogą być udzielane do podręczników szkolnych oraz do podręczników akademickich, zwanych dalej „podręcznikami”, w zakresie określonym w ustawie budżetowej na dany rok.

§ 2. 1. Ustala się stawki dotacji przedmiotowych do jednego arkusza wydawniczego w wysokości:

- 1) przy pierwszym wydaniu — do 1200 zł,
- 2) przy wydaniach następnych — do 850 zł.

2. W przypadku pierwszych wydań podręczników o szczególnie wysokich kosztach wydania stawka,